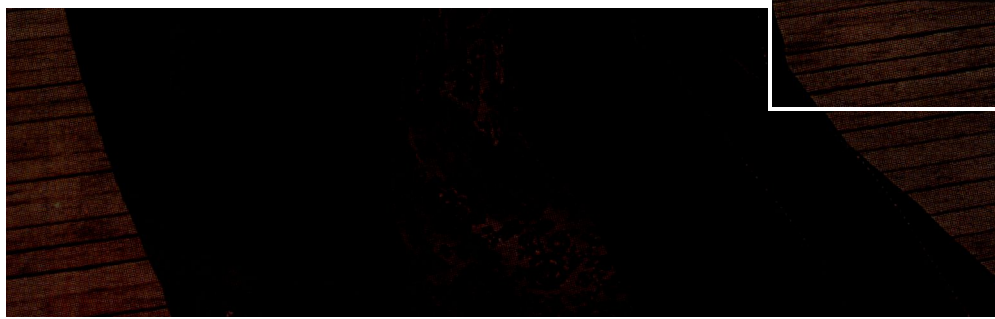

Spefågeln sören Olsson är domare och konferencier och får skickligt publiken att ideligen brista ut i skratt. Dansparen får stå ut med en hel del skämt, men kommer ändå glatt igen nästa år.

»Flaggstången från Stockholm, med tillhörande flagga» vann VM i gubbstöt 1989, en skämtsamtillställning för polskans bevarande. Nu i midsommartid går dansen på nytt, som vanligt i Malmköping och med stötande gubbar, darrande rumpor och massor av skoj.

GUBBSTÖTEN

Polskan i Malmköping får både dansoly och publik att gunga

K <

Veteraner och vinnare. Arne-Bertil och Ingegärd Bjunge (stora bilden) dansar så det stönar i banan. De har varit med sedan starten och vann en av de första gubbstöts-VM. Förra årets vinnare (höger) blev Marianne Forslund och Yngve Åstrand. Marianne har gjort hatt och klänning själv. — De fina kläderna är halva nöjet, tycker hon.

Gubbstöt är en polska i tretakt som dansades i hela Sverige på 1800-talet — det var den stora dåtida dansflugan. Men någon gång på 20-talet dog dansen ut.

Nästan.

För i Malmköping i Sörmland är man noga med att hålla gamla traditioner vid liv och här är polskan alltjämt populär. Malmköpings eget något lustiga namn på polskan är gubbstöt.

Namnet har troligtvis sitt ursprung i dansens utseende. Och det förstår man när man ser hur de dansande paren får dansgolvet att gunga i takt med musiken. För de svävar inte direkt — stövelklackarna slår i tiljorna. Här ska stampas i takt!

Det dansas också lite stöttigt, även om de graciösare paren har ett vackert och mjukt gung i knäna. Kvinnornas kjolskört står rakt ut när de virvlar runt i svängarna. I Skåne kallas samma dans för rumpedarra, vilket också är ett talande namn...

Alla ska dansa polska!

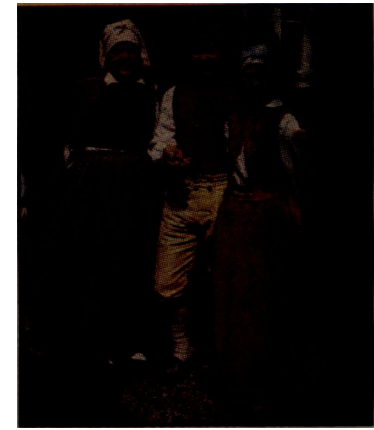
Sören Olsson är konferencier för spelmansstämman och en av tävlingens domare och han hälsar publiken välkommen.

— Det här är en danstävling på blodigaste allvar, inhöljd i skämt och oförskämdheter, förklarar han.

Meningen med att ha en spelmansstämman och »världsmästerskap» i gubbstöt är att lära ut dansen till alla som blir intresserade.

— Vi vill att alla ska kunna dansa polska igen! säger Sören.

Det är Malmabygdens spelmän

Festfolk. Kerstin och Göran Enström med mamma Britta är klädda som bondfolk en gång i tiden. — Männerna hade förr alltid huvudbonad, annars var de inte klädda, berättar Kerstin som är dräktråd i Sörmland.

och dansare som arrangerar spelmansstämman och gubbstöts-VM varje sommar, och det är tradition att ha den på midsommarsöndagen. Redan midsommardagen 1922 hölls den allra första spelmansstämman i Malmköping. Det är också tradition att alltid ha tur med vädret.

Arne-Bertil for i diket

Det här med världsmästerskapet är mer på skoj.

Sören Olsson driver med dem som dansar, med publiken och inte minst med sig själv. När dansparen skumpar förbi honom vid mikrofonen passar han på att ge dem små roliga kommentarer.

Många av paren kommer dock igen varje år, så de låter sig inte

Det svänger om Musik-Sverige i sommar

Tänk dig hur allt låter - ti de taktfasta stegen i »gubbstötspolskan» här intill eller fiolerna, som stäms till stämma! Det kommer att ljud» rejält om Musik-Sverige i sommar nu när Folkmusik- och dansåret 1990 firas på allvar.

En del av evenemangen hittar du i våra kalendarier. I andra fall kan du få musiken på köpet. Kanske blir det till

avlägsna toner från horn och lur du ser flugan vakna ur nattlägret inne i smörbollen under den botaniska utflykten. Eller också när den spröda låten ner i undeijorden och grottan du besöker.

Som vanligt vill Semester-Land ge dig tips på upplevelser, antingen du semesterar eller turistar långt borta eller nära, en dag eller flera veckor. Och det finns fler förslag än de naturnä-

rä som jag berättat om.

Vill du ha våt spänning finns sådan i äventyrsbaden. Folklivet hittar du på marknad eller i storstån. Och kulinariska läckerheter kan avnjutas i Österlen eller efter fiskafänget.

Minns också att sommarens bästa och ljuvligaste stund kan vara stillhet, begrundan och att känna ro. Du hittar vad du söker i Sommar-Sveriges mest besökta byggnad — kyrkan.

9
Dahl,
bilagechef

LAND nr 18 den 4 maj 1990

"Dummaren" mäter Petra Molins midja. Leif Johansson fick ett påpekande för oborstade skor.

avskräckas så lätt. Sören berättar alltid historien om hur det gick till när Ingegärd och Arne-Bertil Bjunge vann en av de första VM-titlarna i gubbstöt.

-Arne-Bertil gjorde en rivstart med sin tant och i högsta toppvarv dansade han ned i diket bredvid dansbanan. Det här klarar han aldrig, trodde jag, men han tog sats och det var precis som om han flög över diket och hamnade mitt på banan!

—Då förstod jag att honom blir jag inte av med förrän han blivit världsmästare, anförtror Sören publiken.

— Den blir värre för vaije gång jag hör den, skrattar Arne-Bertil. I

Dummare mäter midjor

Han och Ingegärd är klädda i vackra folkdräkter och många andra dansande par har sekelskifteskärl. Kvinnorna bär långa, svepande kjolar och karlarna är uppklädda i hatt och väst med en klockkedja över magen.

Under tävlingen går två domare, eller »dummare» som de kallas, runt och mäter damernas midjor och herrarnas skostorlek.

Och Sören blir flitigt uppvaktad, på egen uppmaning.

— Glöm för all del inte att muta domaren om ni vill vinna!

VM-titel bara en gång

Årets vinnarpar blir »flaggstängen med tillhörande flagga» som Sören skämtsamt har döpt länge och ståtliga Yngve Åstrand och hans dam Marianne Forslund, som har en praktfull röd klänning.

Man kan inte vinna VM i gubbstöt mer än en gång och ett par från Malmköpingstrakten måste få antingen första eller andra pris. Det är meningen att tävlingen inte ska bli för prestigefylld.

»Dummarna» har skaldat små verser till alla par som vinner priser och tröstpriser.

»Se upp! åt gumman han röt.

Det är inte vals utan gubbstöt.

Men hon tänker bara på vackert väder

där hon svävar i sina vackra kläder»

Ja, precis så är spelmansstämman i Malmköping. Inte undra på att så många av besökarna kommer hit varje år!

Johanne Ländin
Foto: Leif Hallberg